

J E L E N K O R.

57. szám

Pest szerda julius' 16dikán

1834

F o g l a l a t. Magyar- és Erdélyország (fő- 's alsó-táblai ülések jul. 10keig. Arany toll a' derék író Széchenyinek. Horvát-török-földi bosnyákok. Beleznay J. gr. Eperjesi magy. társaság. Halászi tűz. Gyagjár 's a' t.) Anglia (alsó- és felsőházi viták: zabgyermek, Morning-Post szemtelensége, Moreno spanyol gen. 's t. fölött.) Franciaország (kir. rendelés a' kamarák egycegyülése iránt; trónbeszédi készüllet.) Spanyolország (Rodil seregei; hir. tudósítások Portugálbul; 's egyveleg.) Portugália (tengeri és szárazföldi had.) Görögország (harcz a' bajor és majnotta-katonák közt; belső kormány-bajok.) Svédország (Lindenberg pöre.)

MAGYAR- és ERDÉLYORSZAG.

Pozsony. Jul. Skán a' fő tábla folytatván a' mult ülésben fölvetett XIVik cikket „a' szó-pörbéli bíróságrul“, ennek hátra volt részein kívül, e' napon a' következett XVik cikket is „a' vásár-bíróságrul“ elvégezé. A' két cikkben tett módosítások olyanok, millyeket a' már megállapított, többi ítélőszék iránti határozások kívántanak. 9kén a' XVIIk „különböző törvényhatóságok közt fenforgó határi 's más ef. pörökbeli bíróságrul“, — és XVIIIk a' „k. kamarai bíróságrul“ szóló cikkeket végzik el. Az elsőben továbbra is megállapított a' nádori hatóság, azon határozattal: hogy bírásokodó tagokat, magok a' viszátkodó megyék kebléből is lehessen választani, mivel ezek legjobban érthetik fenforgó kérdéses ügyeik mibenlétét. 2dikra nézve: a' kir. kamara bírósága szinte meghagyatott, fentartván a' kir. k. resolutióban várandó elhatározást is. — Ugyanez nap: a' mult 1833 maj. 20kán tett országos fölírás következésében f. eszt. január 3kán költ kir. válaszra feleletül a' dandó 's a' két tábla között mindedig egyesülésre nem jüthetett fölírás is, valahára csakugyan mind a' két tábla hozzájárultával, elkészült. Értetöbbség végett bár röviden, ismételjük itt azokat miket e' tárgyban a' pozs. lapok részletes töredékekben már több ízben jelentének: A' fölírásbul t. i. csupán a' 7ik §. 2ik része volt olly sokáig, egyesülés híjával. Ezenszakasz a' RR. javaslata szerint így szólt: „A' tartozó mérséklettségnek az országgyűlési tanácskozások közben való megtartására ismételve lett megintetésünket annál fájdalmasabb érzéssel vesszük, mivel saját ohajtásink is abban sarkalván, hogy az országos tanácskozások méltósága 's a' szólásnak attól el nem szakítható teljes szabadsága szent és megbánthatlan maradjon.“ Ezen sorokat is már régen elfogadák a' fő RR. és csupán a' szakasznak következő szavakbul álló záradékát ellerzék: „Mindazokat, mellyeket e' részben a' törvény megszabott, az 1625: 62 és 1723: 7 t. cz. által tulajdonított jogainkná! fogva tetteleg is gyakorlottuk, 's az eddig divatozott szokás szerint ezután is gyakorolni fogjuk.“ — Minthogy pedig a' RR. ime' törvények idézéséhez folyvást ragaszkodtak, végre a' fő RR. (mint közelebb is mondva volt) a' 10ik viszonzóüzenethen, annak kijelentésével, hogy a' RR. elveiben teljességgel nem osztoznák, egyes-

ség 's időnyerés tekintetébül illy módosítást javaslának: „Mind azokra, mellyeket e' részben a' törvények, különösen az 1625: 62, és 1723: 7 t. cz. rendelnek, folyvást tartó figyelemmel lenni kívánunk (continuo intenti esse velimus).“ — E' módosítást a' RR. jul. 5kén tartott kerületi ülésekben, azon változtatással fogadák el, hogy a' „continuo intenti esse velimus“ helyett tétessék „continuo inhaereamus“; melly változtatást üzenetbe foglalván, a' jul. 8ki országos ülésből a' fő RRnek megküldék. A' fő RR. nyomban tanácskozásba vevén az üzenetet, azt köz értelemmel elfogadák 's meg egyezésüket a' RRkel szóval azonnal tudaták is, mi hangos éljennel fogadtaték. E' szerint tehát jul. 9kén, bevett szokás szerint a' fölírás még egyszer kerületileg, utóbb pedig mind a' két tábla országos üléseiben áltnézetvén, végre elegy ülésben fölolvastatott 's megpecsételtetvén utnak indított. — Jul. 10kén folytatván a' fő RR. a' törvényszék-rendezési munkálatok vizsgálatát, a' szentszékekrül szóló XVIIIk cikk két első §szát, a' szerint, mint az országos küldöttség szerkesztése javaslá, fogadák el. E' szerint a' végrendeleti (külső solennitásokra nézve,) és hit- v. esküszegési perek (valljon t. i. hamisan eskütt é a' vádolt?) ezentul a' szentszékekrül világi törvényszékre vitetnének által. — A' RR. a' végrendeleteket folytatták.

Felsőges Urunk 's a' dán király közt f. évi febr. 12kén e' két birodalom kereskedési 's hajózási ügyét viszonyosan intéző szerződés kötött, mellynek eredeti másai mind két részről junius 1sójén megerősítve 's aláírva kölcsönösen ki is cseréltettek.

Nagy-Enyed jul. 4kén: Ns. Alsó-Fejér vme-gye Rendei mai nap tartott közgyűlésekben lelkes író gróf Széchenyi Istvánnak, a' magyar nemzet iránt tett jeles érdemei tekintetéből, egyes akarattal meghatározták: hogy e' nagy hazafit egy arany irótollal tiszteljék meg. Valóban arany gondolat. Erd. Hir.

Wernhardt ur az uj katona-parancsnok Erdélyben, jul. 4kén érkezett Kolozsvárra meg. E. H.

A' zágrábi újság jul. 5röl jelenti: hogy a' török horvátországi bosnyákok, kik mult hónap 10 's 11ik közti éjjel — határainkra ütöttek, nem csak csöndesen viselik azóta magokat, nemcsak bánják vétkes merényletjüket, hanem, mivel komoly rend-

szabások tétettek már ellenök, nagy rettegésben is vannak, 's kérelemmel járulván hozzánk az érdemlett büntetés elengedése végett, alkudozókat is küldöznek, kik az elrablott marha visszatérítését, 's minden kárpótlást ígérnek. Bán ő exēja ennek következésében az érdeklött határszéli helyekről jun. 29kén ismét Zágrábra tért vissza.

Pilis jul. 13kán: Sietve buzgunk szives hálaunkat a' két nemes magyar Hazá előtt közleni azon kegyességért mellynél fogva mélt. Beleznay János gróf tekintvén e' szinte példátlan szárazsága miatt szük termésü esztendőt, hogy alattvalóji szorongó sorsát ez életre és takarmányra nézve mostoha körülményink közt enyhítse, azoknak az idei minden őszi 's tavaszi gabonafajbul járuló kilenczedet segedelmi ajándékul oda engedte. Melly emberiségi szép tettet minthogy környékünkben több nemes lelkü uraság is érezteti hasonló inségben csüggedező jobbágyival, mi elsőkrészesülvén e' tájon abban, első is ohajtunk lenni édes Hazánk előtti nyilvános köszönetünk kifejezésében.

Szécsény jul. 8. Nógrád' helységeit egymás után éri a' tűzveszély. Halászit is jun. 28kán ez dönté hamuba gyászesetre gyászosbat halmozva. Ugyanis egy paraszt dohányozgatva készitő csürrében az aratásra szükséges szalmaköteleket, midőn hirül veszi fíjának a' falu melletti tóba fultát. A' véletlen csapáson megrémült atya, pipáját eldobva, fut a' kedvelt lelkellenhez 's mig házához vitelével 's kiterítettésével foglalatos, a' keletkezett szél a' pipa' tüzeből lángot gyalaszt, melly 14 házat 's 11 esürt a' vízbefulltall együtt hamvasztott el.

Eperjesről: Kertületi iskolánkban a' hazai nyelv mívelése ezidén nagyot lépett kitüzött célja felé. Ugyanis az 1829ben Nemessányi Károly létre hozta, Benczúr, Kengyel, Vandrak ápolta 's élesztette magyarodás, mostan virágzásra fejledez Székács József ur, lelkes fáradatlan törekedése által, ki a' m. literatura tanításán kívül, egy m. Társaságot alkotott a' sopronyi 's pozsonyi példájára, mellynek elintéztetése célirányos, rendbentartása szoros, haladása jeles 's jun. 30kán állott Örömmünnepe, belső tartalomra és hallgatóji számára nézve, fényes és meglepő volt. Hogy pedig el ne ijesszük a' törekvő kezdőket, 's ne bizassuk el az előbbre haladottakat, csupán névszerint közöljük őket, a' kidolgozott munkatárgygyal együtt e' rendden: Kramaresik Károly (könyvtárnok): Előszó. Folyó beszédben; Vörös Pál (könyvtárnok): Tájam. Sappho m.; Fogarasy Pál: A' családány, dactilicon rim.; Fogarasy Gáspár, Nyaláb várának nevetséges elnevezése. Fb.;—Benczúr Adolf: A' hon. Alagya.; Rutkay Endre: A' hitszegő. rim.; Sztehlo András: Az érzés boldogságunk' fő eszköze. Fb.; Kovács Sámuel (kincs-

tárnok): A' közép. Fb.; Papp Aloiz: A' meglegedés. Sappho m.; Sárosy Lajos Gyula: A' honleány. Dact. rim.; Radványi Gusztáv: A' harc. Vitézi vs.; Nicolits Péter: Semmi. Fb.; Kovách Ágoston: Honi nyelv. Alkaeus m.; Smitz Sándor: Panas. Ugyan ügy.; Kalmár Lajos (titoknok egyszersmind a' m. grammatika 's írásmód i. tanítója az alsóbb osztályokban): Végszó. Alagya.

Ezen ifju szónokok és költők elnöke azzal öregbíté érdemeit, hogy a' könyvtár nemcsak szaporodott keze alatt, hanem belsőleg értékesült is, főkép több magyar tudós megköszönt küldeményei által. Halmozá pedig a' közjóért tett áldozatokat azon nemes tettével, hogy fáradozása csekély jutalmául járó 100 ftnyi díja felét az említett könyvtár szaporítására, más felét pedig egy később kijelelendő nemes célra szánta.

Ő cs. kir. Fölsége Zsarnoviczra kohellenőrré Szentpétery Imre Beszterczén volt ezüstkoh-próbálói segédet, 's az, ez által megürült próbálói segédségre Beszterczén Aerberth Ferencz körmöczi próbálói segédet méltóztatott ideigleni ellátásképen kinevezni. — A' nagymélt. m. k. udv. Kamara a' keblebeli levéltár-hiyatalnál megürült irnokságra Sztupiczky Imre accessistát, helyébe pedig accessistává Várady József fizetéstelen conc. practicanst alkalmazá. (Kir. kam. tud.)

Berlin: „Az idén mintegy 36.000 mázsa gyapjut, tehát 14—1500 mázsával többet hoztak a' vásárra mint tavaly. Jun. 17. 's 18án majd semmi eladás sem történt, mivel az árulók mázsájától 20 tallérral kivántak többet; a' következő napokon azonban mohón vásároltak, 's a' gyapjat első kézből majd mind fölszedték. A' 80—100 talléros gyapjunak megmaradt tavalyi ára, de néhány tallérral drágább 's olcsóbb is jvala minőségéhez, vagy mosatásához képest. A' 100—110 talléros tiszta gyapju 10—15 tallérral olcsóbban kelt mint tavaly, szintugy a' 60—80 talléros is. 130 talléron felül senki sem adott el. A' hires Thaer möglini majorjabeli, melly tavaly 150 talléron adatott el, most 132 talléron kelt. Semmi lengyel gyapju (mintegy 5000 mázsa) sem kapott vevőt. E' fölött azonban az alkuvó felek kezeiben még tetemes gyapju-mennyiség van minden eladás mellett is. A' jó gyapju ára nem fog csökkenni, ha az ausztriai kereskedők a' vásárt erőszakosan nem nyomják le.

A N G L I A.

A' szegényi-törvény vitája alatt fontos kérdés támadt a' zabgyermek (házasságon kívül születtek) fölött. Jun. 18kán Robinson ur a' törvény 69 cikkelye kihagyatását javaslá a' 73ig, különösen pedig a' 71ik cikkelyét, melly az anyának teszi a' gyermek-eltartást kötelességül, és pedig oly időben, midőn az legkevesbé képes csak

magát is táplálni. Ennek következtése szülés-titkolás 's gyermekölés lesz. Javaslaná tehát, hogy a' zabgyermekeket illető törvény egészen hagyatnék ki 's aziránt inkább saját törvényjavaslat adatnék be a' jövő ülésen. A' gyöngébb nemnek, kire itt törvény hozatik, a' nélkül sincs képviselője a' házban, 's a' választásokban sincsen szózata, mint becsületérző férfiak tehát emberiségre kötelezettek. Althorp ellenszegült, mondván: a' tapasztalás bizonyítása szerint veszélyes a' nőnemnél a' szemérem indítóokait kevesbíteni, mert az által könnyen kísértetbe jő megesés által tenni szert házasságra, 's így a' bűnre kísértés sokkal öregbül, az erkölcsi érzés kihál. Az eddig fönállott törvény segíté a' megesteket, akár volt rá szükségök, akár nem. Honnan hit- v. esküszegésekre is (Meineid) adaték alkalom, mert az anya azon férfira esküvé gyermekét, ki legképesebb volt fizetni, 's a' felsőség azt minden tétova nélkül fizetésre kényszeríté. Továbbá olyan nő, kinek két három zabgyermeké (fattya) van, jobban áll, mint a' ki csak egyszer esett meg. Fájlalva mondja, de az alsó néposztály nőjeiben (Angliában) a' szemérem gyöngé (vézna) eszköz az erkölcselenségtől óvakodásra. Az eddigi törvény egyedül a' férfit bünteti. Nincs azonban ellene, hogy a' férfit is jusson büntetés, de nehéznek találja módját; mert ha a' házasság-kivüli atya nem fizethet, 's az elcsábított nőt sem akarja elvenni, nincs egyéb választás, mint a' fogházba tenni őt, mi azonban igen hiányos mód. Jobb lesz tehát, ha e' törvényjavaslat úgy marad mint van. Whitmore W. ur a' kormány záradékai támogatására az egyesült statusok példáját hozta föl, hol különböző helyeken mind a' két rendszer, az előbbi, 's mellyet a' kormány most ajánl, divatoz. — Bostonban 1826ban csak két zabgyermek született, Salemben egy sem; ellenben Philadelphióban 272. Ennek oka, mert a' két első helyen a' gyermeket az anyának kell tartani, az utóbbiban pedig a' zabgyermekeket nyilvános költségeken tartják. Evart ur megjegyzé, hogy Németalföldön 's Franciaországban is az anyák tartoznak zabgyermeküket tartani. Cobbett a' záradék ellen nyilatkozik. Minden gonosz és vétség, minden roszaság az alsó osztályokban a' szegénység következtése. Ezen skot kell előbb eltörölni, 's az okozatok is elenyésznek. Robinson indítványa mind e' mellett 112 szóval 17 ellen félre vettetett, 's a' 71ik záradék elfogadtatott; két nappal azonban e' vita után Miles ur indítványát elfogadván a' ház, a' följobb megállapított elvet is csakugyan félig megdöntötte. Miles ur javaslat tudnillik: hogy ha az anya zabgyermekét eltartani nem képes, 's annak eltartási terhe az egyházkörre esik, az anya gyermekétül a' dolgházba

jöjön; azután az egyházkör két szegényi fölvigyázójának föl szólítására nyomozza ki két törvényes személy, ki az atya, 's hétenkénti fizetésre szorítsák. E' fizetéseket munkabéréből kell leróni, különben az atya fogházra, 's kénytető munkára ítéltetik a' fékházban (Correctionshaus), hat héttől három hónapig. E' héti fizetések csak addig járnak, míg a' gyermek a' dolgházban tartatik, 's abból az anya semmit sem nyer.

A' felsőház június 27iki vitája, mellyben a' lordkancellár a' Morningpost ellen vádat tett, érdekes volt. A' nemes lord igen fel volt indulva, 's lényegesen így szólott: „Olly különös lépést szándékom most tenni, millyet, noha 24 év óta ülök törvényhozó gyűlésinkben, még nem tettem; törvényes megpörletését kívánom t. i. egy hírlapnak, melly engem alacsony 's gyűlöletes szitkokkal ragalmazott, engem, kinek szerencsém van e' nemes gyülekezetben az elnökséget viselnem. Nem szükség mondanom, mi akaratlan 's kedvetlenül teszem e' lépést én, ki mindig a' sajtó jogai, 's a' vitázat szabadsága mellett buzogtam, 's irántok tisztelettel voltam. De azon megtámadás, melly ellen itt panaszt teszek, nem csak nyilvános és magányos karakteremben, hanem még e' nemes házbéli elnök-helyzetemben is becsületsértő. Ha kétsége van valakinek személyes sérelmeket elviselő türelmében, csak nézze meg a' Morningpost (tory színű) lapokat 's könnyen meg fog arról győződhetni. Három év óta talán egy nap sem mult el, mellyen személyem, tetteim, szavaim a' leggúnyosabb csipdelések, legfondorlatosabb példázgatások 's elcsikarások czéllapjai nem lettek volna. Így régóta lomhaságról 's tehetlenségről vádoltak a' főtörvényszék elnöksége vitelében mondván, hogy az igazság-kiszolgáltatás szenved alattam. Csak egyszerű tudósítással feleltem én erre a' főtörvényszék ügyeiben hivatalkodásom óta, hol a' bevégzett pörök számával megmutattam, hogy az igazság kiszolgáltatása soha nagyobb buzgalommal 's gyorsasággal nem történt. Így támadtak meg azon módért, mellyel ezen nemes ház vitáit viszem: lordságtok bizonyosága kügázlott. De ismétlem, hogy, nem tekintve a' kifejezés több v. kevesb illedelmére, a' sajtó csak jogával élt, midőn e' pontokra fordítá bírálatát, mert minden status-férfinak politikai és magányos élete bírálat körébe tartozik; 's e' jogtalan szemrehányásokra hallgatással 's kettőztetett tisztí buzgalommal valék felelendő ezentul is, ha a' megtámadások minden illedéki korlátan túl nem hágtak volna. A' nemes lordok a' czikkely fölolvastatása után magok ítélhetnek.“ — Itt felolvasta Brougham l. a' Morningpost czikkelyét egészen. Tudnillik bizonyos a' felsőházhoz, mint fő felviteli törvényesekhez: előmozdítja

pör elítéltetése forog szóban. A' Morningpost állítja, hogy a' lordkanczellár, mint a' felsőház elnöke, ez ügyben az alsó törvényszék ítéletét helyben hagyta, noha a' főtörvényszékben ellenkező véleményű volt, 's valaha mint ügyvéd, egészen más értelmű véleményt adott. A' Morningpost ezután azt toldja ehhez: hogy a' lordkanczellár, viselete törvényszerűtlenségét ez esetben maga is érezte, mert nem akarta, hogy okkal támogatott véleménye a' felsőház jegyzőkönyvébe irassék. A' cikkely vége így szól: „Mint látszik, Brougham I. cselekvényei olly gyalázatosak, olly méltatlanul nyomasztók, hogy azokkal a' ház jegyzőkönyveit hemocskolni nem meri. — Ha van a' nemes gyűlekezetben, ki valamit tart a' pair méltóságra, nyomozást kell kívánnia ezen általunk megrótt botránkozató viselet ellen. Mert ha mind az, mit e' tekintetben mondottunk, való, ugy Brougham I. ezentúl nem méltó a' főtörvényszék elnökségét viselni, mint pair a' parlamentben ülni, sőt becsületes emberek társaságába bocsáttatni sem. Ha pedig az általunk felhozott tett dolgok nem valók, pöröljenek meg bennünket, mint a' felsőház privilegiumnak méltatlan megtámadtok miatt vétkeket (csudálkozás és halljuk! halljuk!) „Mit gondolnak, Lordságtok! folytatá Brougham lord, — türehet é a' legkorlátlanabb szószabadság barátja is illyes megtámadást? Szabad é hallgatásommal gnyolóimnak jogszint nyujtanom, 's olly becsület-sértő gyanut hagynom fejemen? Nem! itt a' hallgatás gyávaság lenne, 's ha hallgatnék, méltatlannak kellene magamat tartanom még tovább ülni a' gyapjuzsákon, 's még tovább viselnem, e' ház elnökségét.“ A' nemes lord ezután környületesen előadá a' dolog mibenlétét, 's megmutatá: mi hazugok a' Morningpost előadásának minden pontjai. — Tudjuk, a' lap kiadója Payne Tamás a' ház korláti elé idéztetett, de minthogy ez a' Morningpostnak csak névszerinti kiadója, 's a' cikkelyeket csak akkor olvassa, mikor azok már kinyomtatvák, valóságos szerkesztője pedig Bittleston ur, a' lordkanczellár azon nyilatkozására, — hogy noha a' törvény betüértelménél fogva Payne ur minden cikkelyért felelős, de itt erkölcsileg ártatlan, tehát Bittleston szerkesztőt kívánja előidéztenni, — elbocsáttatott, 's Bittleston a' következő hétfőre jun. 30ra a' ház korláti elé idéztetett.

Jun. 26kán egy tisztos külsejű fiatal ember, fogatott be, ki magát Steward Jamesnek nevezé, de lakását megmondani 's magát közelebb megismeretelai vonakodék, 's Burret rendőr-bíróhoz hozatott vallatás végett. Midőn tudillik Perry ur jun. 26kán az alsóházban vala, figyelmessé tétették, hogy valaki ernyőjével szándékozik eltávozni. Ő követte azt, 's elvevén tőle az ernyőt elbo-

csatá, de egy odaérkező törvényszolga arra kérte Perry urat, ne eresztené el a' foglyot, mivel mintegy 10 nap óta már több tagnak lopták el kalapját 's ernyőjét, mimiatt itt ezennel vádolja őt. A' vádlott a' vallatás alatt igen szentelenül viselte magát, 's védelmére azt állította, hogy a' terembe jövet kalap is ernyő is volt nála, 's csak az ernyőre nézve tévedt meg. Ha a' vádló követeli azt, visszaadja 's bocsánatot kér tőle. A' kalapra nézve semmi törvényes bizonyosság sincs ellene, mert a' kalapon sem név, sem bélyeg, és szeretné látni, ki fogna olyanra megeskünni. Mikép fogna ő zsebében pénzzel kopott kalapot lopni? Véleménye szerint ez leghelytelenebb vád, millyet még életében hallott. Burret ur megjegyzé, hogy az eskütszékét rá nem fogja bírhatni, hogy elbeszélésének hitelt adjon. — Ő vétkesnek tartja őt. — Midőn a' vádlottat kivezeték, új panasz jött ellene, hogy ugyanazon délután az alsóház biztossági teremében egy másik kalapot esent, 's a' törvényszolga jelenté, hogy ez utóbbi napokban több kalap tűnt el a' teremből a' nélkül, hogy tudhatnák, hová lettek. A' fogoly azon véleményben volt, hogy itt bizonyosan tévedésnek kell lenni, de általlátta, hogy minden szabadkozása haszontalan lenne, 's vétkesnek íteltetett.

Jun. 28án az alsóházban, mint említők, O'Dwyer ur indítványa forga vitában Moreno spanyol gen. fölött. — „Indítványom ugymond a' szónok, azon oklevelek előadását kéri, mellyekből kitetszik, mikép csalta Moreno a' vitéz Torrijos generált kelepezébe több társival Malagára szives barátság örve alatt, 's mikép veszté őket ott el, Boyd angollal együtt. Ugy tartja tehát, hogy az ország méltósága, 's jövendőre nézve az angol alattvalók bátorsága Moreno megbüntetését kívánják. Tudva van, hogy a' malagai britt hatóságok Boyd életben hagyatása mellett hathatósan közbe járultak, de sikeretlenül, 's azt is bebizonyíthatni, hogy Moreno Torrijost társival együtt nem csak meghitta, hanem sürgetve kérte is: jöne a' szigetre, mivel ő is égnek a' constitutionalis ügyhöz csatlódás ohajtásától. A' levél, melly e' szókat magában foglalja, valamellyik kormánytag kezében van. — Palmerston tagadá, hogy nála vagy valamellyik kormánytagnál hasonló levél találkoznék. Elmondá ezután: mikép szállt Torrijos Angliában 1831ben több társival hajóra Spanyolország felé, 's előbb Gibraltárba kötött ki. A' spanyol kormány megtudván szándékát, 's Gibraltárba jöttét, kikelt kormányunknál az ellen, hogy angol őrfokon helyet engedünk olly embereknek, kik onnan ellenséges szándékkal készülnek barátságos országba ütni. Kormányunk azonnal parancsot is adott a' szükségesek megtétele végett. Mi azon-

ban már késő volt, mert Torrijos társival Malagába vitorlázott, hova őt több ottani lakos hitta valameg (halljuk!) azon nyilatkozással, hogy majd szívesen fogadják őket. De kiszálltukkor mindnyájan elfogadás helyett elfogattak, 's a' spanyol kormány parancsára agyonlövették. A' britt hatóságok ugyan visszakivánták Boyd urat, de arra semmit sem ügyeltek. — Ily állapotban nem leheté mást tenni, mint Spanyolország bánása ellen kikelni, a' mi meg is történt. Ez az irományokból is kitetszik; honnan ohajtáná, hogy az indítványtevő ezen okleveleket is előterjesztetni kérné. Emlité azután, hogy a' korona ügyvédekkel is közli a' dolgot, de véleményök hihetőleg oda járuland, hogy Boyd urat népjog szerint lötték agyon, mert Spanyolország ellen fegyveres kézzel kiszálltában fogatott el. — O'Dwyer ur indítványa, miután még O'Connel ur is hevesen kikelt mellette, elfogadtatott.

Jun. 30án megjelent a' felsőház korláti előtt Bittleston ur a' Morningpostban foglalt gúnyczikkely végett a' lordkancellár ellen. Megvallotta, hogy ő kiadója e' hirlapnak, 's a' lordkancellár hozzá intézett kérdéseire azon választ adá, hogy ő minden cikkelyt, mielőtt sajtó alá jut, megvizsgál, önkénye szerint javíthat, v. másíthat, vagy félre is vethet. Láttá tehát e' kérdéses cikkelyt is, sajtó alá jötte előtt, 's közzé tételét meggátolhatta volna. Az ő utasítására jött az bele, 's tudja, hogy a' ház e' cikkelyt privilegiumai vastag sérelmének nyilatkoztatá. Lordkancellár: „Önmaga írta e az ur ama' cikkelyt, vagy más valakitől kapta?“ Bittleston minden további nyilatkozást elmellőzött, csakhogy magát általános felelősnek ismérte. Grey: „A' cikkelyből nem vehetni ki, valljon tartalmát a' Morningposttal nem valamely páir közölte é?“ Bittleston ujjal teljes felelősséget vállalt magára minden beiktatott cikkelyért. Azt hiszi tehát, felelnie kell, maga szerzette é a' cikkelyt, vagy más 3diktől kapta? A' lordkancellár megjegyzé: Bittleston ur ugyan az e' kérdésre tartozó feleletet nem háríthatja el, de az fenytési esetben ártalmára lehetne, 's azon vallomása, hogy a' cikkelyt ő maga írta, mindenképen csak vétkét súlyosbitaná, mert a' szerző gonoszabb a' hírlónél. Ha pedig azt mondaná, hogy a' cikkelyt mástól kapta, azt bizonyítaná, hogy ő egy 3dikkal a' ház jogai ellen esküszik össze. Ő tehát (a' lordkancellár) azt véli, hogy a' ház Bittleston urat e' kérdésben kimerítő feleletre nem szólíthatja föl. Erre Bittleston azt nyilványítá, hogy a' ház iránt nem gonoszabból v. megvetésből eselekedett így, 's mindig kész felelni, hol kötelessége a' felelősség. Ezután általment a' kérdéses jogeset történeti előadására, mely a' vádbeli cik-

kelyre nyujtott alkalmat. A' lordkancellár jegyzéseket tön a' cikkelyre, egyébiránt pedig a' dolgot a' lordokra bizta. Mire Denman lord megbüntetni, 's azért azonnal elfogatni javaslá a' kiadót. Mit a' ház el is fogadott. A' lordkancellár ellenben reményét fejezé ki, hogy a' ház ezen indítványt tovább üzni nem fogja, 's meglegszik az idéztetettnek dorgáltan elbocsáttatásával. Grey a' cikkelyt olly undoknak véli, hogy szerzője valódi büntetésre méltó.

Későbbi hírek így írják le a' lordkancellár ügyét a' Morningpost ellen. A' lordkancellár maga arra intette Bittlestont, hogy semmi ollyast ne adjon elő, mi helyzetét terhelhetné. Bittleston menté magát Brougham lord ellen használt kifejezéseiért, 's azt nyilványította, hogy félreértés nyujtott alkalmat vádjaira 's a' t. A' lordkancellár még egyszer fölvilágítá a' dolgot, 's kérte, ne üldöznék tovább a' vádlottat. Azonban Denman indítványára még egyszer őrizet alá tétetett, de olly hallgatag példázgatással, hogy szabadon fog bocsáttatni, ha kérelmet nyujtand be. A' kérelem jul. 1én Wynford lordnak adaték által, 's ez a' következő estve vitába is fogott jöni. —

Az alsóházban jun. 30án jelenté Palmerston lord, hogy az irományok közt a' külhivatalban ama' fontos levélmásolatját is megtalálták, mellyben Moreno Torrijos generált Malagába hitta meg. (A' Courier azt mondja, hogy Moreno Londont titkon elhagyta, 's a' spanyol carlositákkal Hamburgba vitorlázott.) Don Carlos Portsmouthból egész családotul Bromptonba utazott. Elindultát királyi üdvözlő lövések jelenték.

Az alsóházban jul. 1én a' szegényi törvény, miután annak O'Connell, Stanley, Attwood's Potter és Hodges urak elhalasztatását, Grote és Littleton (irlandi statutitoknok) uu. pedig felolvasatását ohajtották, 3adszor is fölolvastatott, 's 187 szóval 50 ellen elfogadtatott.

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur jul. 1én kir. rendelést közöl az előbbi napról, mellyben a' kamarákat aug. 20ra meghívó kir. rendelés eltörlesztetik, 's azok jul. 31re hivatnak egybe. A' hivatalos lap nem hivatalos részében e' határozat-változtatásnak azt adja okául, hogy a' király, auguszt. ban a' déli tartományokat készülvén meglátogatni, a' kamarákat személyesen kívánja megnyitni. Többnyire a' kamarák egybehívása csak a' charta 42ik cikkelye következtében történik, melly azt parancsolja, hogy az előbbi kamara fölösztatása után, az új mulhatlan összehívása 3hónapra tűzessék. Ekkorpedig még semmi dologba sem kezdhetnek, részint a' törvényjavaslatok nem készek, részint szokásuk a' kamaráknak, hogy ne nyáron, hanem télen (de-

cembertől kezdve) dolgozzanak. — A' Courier français erre megjegyzi, hogy a' chartának, az új kamarák mulhatlan összehívását kitűztében, világosan az volt szándéka, hogy az ország 3 hónapnál tovább ne maradjon országgyűlés nélkül, az illy egybehívás pedig, mellyre van is kamara nincs is, kijátszó. Ő részéről azt hiszi, hogy az elhalasztás azért történik, mert addig a' páirtörvényesiek előtt függő (lefolyó) pör bevégeztét hiszik, mellynek következményeitől csuda dolgokat, 's attól a' kamarára hasonló benyomást várnak, mint a' híres pisztolyövéstől. —

A' Temps (oppositioi lap) hiedelme szerint már a' trónbeszédhez készülnek. Tartalma szép lehet: az anarchia lefegyverezve, a' nyilvános béke újra megerősítve, az aratás bő, 's talán még a' bevétel is virágzó, a' stáshitel kimeríthetlen. — E' fényes szójárások majd elfödik a' sok nyomorúságot. De lesz e könnyítés az adózó népen, adnak é elő finanezjavítási tervet, jelentenek é majd minden hiánytól és pótlékhiteltől ment költséget? Fogják e bár egy szóval érinteni ama' nagy terjedékű törvényes nyomozást, melly miután 4—500 család szívében rettegést, fájdalmat, inséget okozott, végre is oda megyen majd ki, hogy ezen czimbora rendszer, annyi félelemtárgynak, 's a' szabadság annyi bántalma ürügyének semmiségét megmutassa? Fogják e legalább lehetők mondani a' lefegyverzést? Ha a' belbéke biztosítva, a' kül politika győztes, minek akkor 400,000 fegyveres ember? A' külminister kész lesz a' kir. nyilatkozás nagy részét csak a' négyes szövetséggel betölteni. Talán hallhatunk majd minden diplomatai kímélés mellett is éjszak ügye állapotjáról, 's a' hatalmak értekezése következményeiről valamit. — Chateaubriand ur a' Gazettehez bocsátott iratában, minthogy ez a' pótló választásokra ismét javaslatba hozá vala nevét, azt nyilvánítja, hogy ő semmi választást sem fogad el. „Én már kijelentém, ugymond, hogy eskünni nem fogok. Én se helyzetemet, se elveimet nem másoltam meg.“ — Párisi levelezők úgy festik a' legitimisták föllépését a' választásokon, mint valami különös tünémenyt. A' legitimista pártnak három árnyékklata van: 1) Algier, Bordeaux, Jacquinet, Pampelune szakadása (cotterie), melly örömet a' ministeriumhoz hajlik. 2) Lamartine, ki a' toryk szerepét viendi, 's elveiben a' kormánynak hódol. 3) A' Berryer párt, melly semmi alkura sem kész. Ha ezek mind egyesülnek, zavarba hozhatják idővel a' ministeriumot.

SPANYOLORSZÁG.

Jun. 21kén Madritban a' Portugálból visszavért seregek fölött nagy szemlét tartott a' királyné, melly alkalommal a' vitézebbeket díszjelekkel

vagy előléptetéssel jutalmazá meg. Két nappal ezután e' seregek, mind összesen a' mint Portugálból jöttek, a' biscayai tartományokba indultak. Laradoc angol ezredes és parlamenttag, ki Antwerp ostromlatánál mint angolkormányi biztos volt jelen, most közelebb pedig Portugálban szinte némi hivatalos küldetésben járt el, Madritba megérkezett. Az angol követ Villiers ur, tüstént bemutatá őt a' kormánynál, 's javaslatot tön, hogy ezredes Zumalacarreguyhoz küldetnék, ezt némi alkudozásokra bírni, vagy a' további hadakozás hasztalanságáról meggyőzni, miután a' nagy hatalmak czéljokul tüzek ki a' félsziget nyugalalmát bármilly uton és eszközökkel is visszaállítani. A' spanyol kormány elfogadá az ajánlást 's Laradoc ur készülöben van Madritból elutazni a' biscayai tartományok felé. — A' 18kán történt, 's mult lapunkban érintett egyik ütközetben, mind a' két fél vesztesége tetemes, 's mint kibocsátott napi hirlelésükből kitetszik, a' győzödelmet mindketten magokénak sajátítják. A' királynéiak részéről 23 tiszt kapott nehéz sebet, 11 könnyebbet, 34 köztvitész maradt halva 's 419 nehéz sebben van. Az insurgensek holtaiak száma százra, sebesülteiké 800ra megy, ezek közt van négy főtiszt, névszerint Garcia ezredes, Irzalbé, Ripaldo és Segastibelza, 's ez utóbbi mint hirlelik, azóta sebeiben meg is halt. A' carlosiak ez ütközet után Losberrios felé vonultak. — Corcellában (Gallicia) jun. 14kén a' kir. statutum fölolvastatása alkalmakor, sokan kiáltozni kezdék „le a' királynéval!“ de magok a' lakosok, kik ez alkalomkor a' szomszéd Cerbara és Aquilar városokból is összegyűltek vala, összefogdozák a' kiáltozók vezéreit 's vivék az előljárosághoz, mire a' többi apró zajongó mind elhalgatott. — Isaba helység (Navarrában) régóta mintegy fegyvermühelyül szolgált az insurgenseknek, naponként dolgozott 30—40 ember fegyverkészítésen 's kiigazításán, mellyeket aztán a' hegyes vidéken keresztül éjszakánként szállítottak a' táborba. Minden ellenök intézett nyomozás sikeretlen volt. 24kén azonban egészen véletlenül, az erdő fölül éjjel, két osztály kir. katonaság meglepé a' falat 's a' munkás fegyveresiszárok közül 29et, valamint a' birót is fogva hurezelák Jacoba; 210 puskát találtak készen a' mühelyben, mellyeket szinte magokkal vittek el. E' tartományban nagy erővel dolgozik a' junta új katonaszedésen a' 18ki veszteség pótlásaul, de a' nép már csüggedni kezd tüzeiben d. Carlos iránt, unni e' szünetlen zaklatásokat, 's nem engedelmesskedik. — Lissabonbul a' kormányhoz Madritba jött hivatalos tudósítások szerint: Madeira szigete is elismeré d. Maria királyné kormányát, 's az igazgató hatóságok valamennyin letevék hódolat-

esküjüket. **D. Pedro decretuma**, a' klastromok el-
törlesztése iránt, már végrehajtásban van 's két
tartományban, Estremadura és Minhoban, teljesít-
tetett is. Lissabonban a' 7000 főre ment nemzeti
őrséget d. Pedro főlöszlatá; lelkes ajakkal köszön-
vén meg nekik a' buzgó hűséget 's fáradozást,
mellyel a' constitutio megalapításában közre mun-
káltak, 's büszkének nevezé magát, hogy olly ne-
mes szellemű 's példás vitézségű testület feje 's vezé-
re lehetett, elváló végszavában pedig őket barátinak
's bajtársinak köszönté. A' nép hosszasan vivázott.

Rodil, mint tudva van, Quesada helyét, az
éjszaki sereg vezérletét nyerte meg, ezen kívül
Navarra vicekirálya is lett. Quesada visszajő Mad-
ritba 's előbbi tisztjét, a' gyalog őrség parancs-
nokságát, folytatandja. Sarsfield, eddig Navarra
vicekirálya, Granadába megy főkapitányul. Így
tehát e' spanyol vendée-háboruban már három nagy
hirű táborvezérnek sötétült el híresillaga, melly
előbb olly sugárzólag diszlott. Az idő megmutatja
nem sokára: ha d. Pedro szerencsés segédtársának
több tehetsége 's hadi szerencséje lesz é megbukott
elődjéinél? — A' cholera miatt, folyvást nagy a'
rettegés; jun. 22kén Andalusiára nézve is elzárás
rendeltetett, örkorlát vonatik a' tartomány szélein
's külön pontin egészségi junták állittatnak, oltal-
mazandók hiedelem szerint az ország többi részeit
a' ragadvány elszármazásától. A' ministerium iránt
ujra változást rebesgetnek, mivel Rosa ur a' pro-
cer-kamara elnökségét kívánná vinni, 's ez okbul
külügyi tárczáját (portfeuille) 's a' ministeri ta-
nács elnökségét Torreno grófra akarná ruházni,
ez pedig a' magát Uriarte urra; gen. Valdes had-
minister, Calatrava ur pedig belügyi fogna lenni;
és Garely ur megmaradna az igazság-osztálynál. —
Madritban a' cortes-választók neveit már tudják,
12 közül, kik többséget nyertek, csupán 3 nemes,
a' többi kereskedő vagy műszorgalom-osztálybeli;
mindnyájan szabadelműek 's ezek közt is azok so-
rába tartozók, kik cselekvőleg szabad nézeteik-
nél fogvást mozdító szabadpártnak neveztetnek,
mivel a' kormányt lassúdad lépéseiben előbbre
mozgatni szokták, 's elszánt meggyőződéssel tör-
nek a' szabadság általános behozatására. Procu-
radoroknak a' főváros részére Balmasedát 's Gar-
gollót emlegetik. Marsal d. Cordova, hajdani spa-
nyol követ a' portugáli udvarnál, egy osztályra
paranesnokságot vállalt Rodil seregénél. Közön-
ségesen nem hiszik, hogy a' navarraiak, ez el-
lenük ezélba vett legejabb hadi csapást kiállhas-
sák, ők bizonyosan kénytelenek lesznek francia
szélekre menekedni, hol ismét szinte bizonyosan
már előrendelések vannak téve azonnali tovább
szállítatásukra nézve az ország belsejébe, hogy a'
harcot ne ujithassák meg, mint 1822 's 23ban, mi-

dön alig győze a' szabad párt 's alig tűzte a' pár-
tosokat idegen (francia) szélekre ki, 's ott újra
megengedteték, hogy erejüket összeszedjék 's or-
szágukba ismét visszaronthassanak.

P O R T U G Á L I A.

Nevezetes változásokat szándékozik a' kor-
mány tenni mind szárazföldi mind tengeri hadára
nézve; az elsőnek állandó száma 25 ezerre vonatik,
's az eddig külön név alatt katonáskodott francia,
angol, skott és irlandi osztályok a' többi hadtest-
tel egygyé olvasztatnak; a' másik vagy is hajó-
sereg iránt még nagyobb kevesítés forog czélban, t. i.
valamennyi idegen nemzeti hajókatona elbocsát-
tatik 's csupán beföldiek tartatnak meg; kárpótlá-
sul az idegen tiszttek, kik különben otthon is ten-
geri szolgálatban állottak, négy, a' többiek két
egész esztendei fizetést kapnak; hajólegények 's
tengeri katonák pedig félesztendeit.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Anconába Corfuból jun. 28kán azon hirt ho-
zák, hogy a' bajor seregeknek a' majnottákkal
(Spárta ivadékinak tartják magokat) heves csa-
tájek volt. A' bajorok holtban két tisztet, 's több
köz légényt vesztenek, sérültjök számos. A' maj-
nották veszteségét nem tudni. A' kormánytság (ré-
gence) azonnal 2500 bajort küldé oda. Későbbi
hírek szerint a' kir. seregek maj. 27ig 8 megerő-
sített tornyot (majnotta várakot) vettek be, 's
romboltak össze. Marseillebe jun. 30án jött hírek
is erősítik e' történetet, 's azt hogy a' kormánytság
hathatós szabályokhoz fogott, 's a' majnai he-
gyekre uj sereg osztályokat küldött. Emlitik to-
vábbá, hogy Görögország vesztére a' kormánytság
tagjai közt is viszátkodás uralkodik. A' görögök,
kivált a' józan érzelműek, alig várják, hogy a'
király maga kezdjen az uralkodáshoz. — Egy hírnök
érkezett Corfuba az angol ministeriumtól fontos
küldeménnyel Londonbul a' görög kormányhoz, 's
azonnal tovább utazott Patras felé. — Az Isar
mellől (München mellett) jul. 6ról hirlik, hogy
Kobell statustanácsos Münchenből már elindult Gö-
rögországba kormánytsági tagul Maurer statustá-
nácsos helyét elfoglalandó. Ugy szinte Abel tit-
kos követségi tanácsnok is visszahivatik, 's he-
lyébe Grainer ministeri tanácsos menend. E' vál-
tozások Armansperg gr. hatását könnyíteni 's erö-
síteni fogják; 's Görögország ügye illy közreható
igazgatás alatt bizonyosan virágzásba jövend.

S V É D O R S Z Á G.

Christianiából (Norvegia) írják: hogy a'
kongsbergi ezüst bánya mult héten ismét olly nagy
darab termés-ezüstöt adott, melly talán valamen-
nyinél nagyobb nemesak itt, hanem az egész föld-
dön. Nyom 1443 márkát tiszta ezüstben, vagy
mintegy 7½ mázsát, 's jó teher egy lóra.

Nyilvános levelek szerint Stokholmból, jun. 19-ről: Ankarswärd báró néhány nap előtti udvaroltakor a' királynál engedelmet kért több rendű kérelem átnyújtásra, a' svéd képviseleti mód megmásittatása iránt. Mint hallik, a' király e' kérelmeket a' constitutiói biztossághoz utasítá. A' constitutiói biztosság, melly jegyzőkönyvei kiadatását a' hirlapokban megtagadá, a' képviseleti másításra bejött javaslatokkal foglalkozik, 's két javaslatot készül tenni: 1) hogy bizonyos tartományi országgyűlés-féle állíttassék föl, gazdasági tanácskozásra; 2) hogy azon telekbirtokosak, kik semmi más állapothoz sem tartoznak, a' parasztek közé számíttassanak. — Lindenberg kapitány bizonyos folyamodása végett az országos jogbiztoshoz v. főügyvédhez, mellyben, mint állítják, a' királyt személyesen vádolja játékszin iránti monopolium- (egyedárosság) üzés miatt, egy olyan törvénynél fogva, melly már 200 év óta elavult, fővetelre ítéltetett. Az ítélethirdetés nyitott ajtóknál történt, számos hallgató előtt. Lindenberg az ítélet felolvasatása után, legkisebb nyugtalanságot sem árulván el arczán, szilárd szózáttal mondá: „Sajnálom a' kir. udvari törvényszéket.“ Közvélemény azonban, hogy vagy a' kir. főtörvényszék megsemmisíti ezen ítéletet, a' törvény értelmét ama' régi idökre magyarázván, vagy a' király kegyelmez meg neki. — Lindenberg azután állapotja megfajlására következő irást iktatott egy nyilvános lapha: „Ügyem megfoghatóvá tétele végett országglásunk formájára kell egy kevesse kitérnem. Nálunk nincsenek tulajdonképen miniszterek. Az igazgatás testületek kezeiben van, mellynek elnökei nem tagjai a' statustanácsnak. Ez utóbbi statustanácsnokokból áll, kiknél semmi hatalom, de mindegyiknek szava van a' nyilvános ügyekben, és statustitoknokokból, kik tudósításokat szoktak beadni, 's a' végzéseket aláírni. A' király egyedül az országgló személy; egyedül ő ad be javaslatokat az ország Rendeihez. Az alkotmány, 's polgári törvény a' status és országglás kijelentésére nem ismér egyéb kifejezést a' király nevével. De azért a' király személye sérthetlen marad, és személyesen nem vádoltathatik. Végzéseket azonban csak statustanácsában hozhat, mellynek tagjai felelősek. Ha a' király olyan végzést akarna tenni, melly az alkotmány, vagy törvény ellen van, minden statustanácsnok köteles ellenmondani, minden statustitoknok pedig megtagadni az aláírást, 's elbocsáttatásukat beadni, különben a' Rendek törvényszéke elé idézethetnek, 's hivataljuk, szabadságuk, sőt eltük elvesztésére is ítéltethetnek. Így nálunk a' statustisztek felelőssége szorosabban meg van határozva és szigorubb, mint egyéb országokban, hol képviseleti alkotmány di-

vatoz. A' Rendek által választott főügyvéd a' törvények megtartására ügyel, 's ő teszi a' nyilvános vádat, ha a' Rendek a' király valamelyik tanácsnokát törvényszékek elé idézik. Még az ülések alatt is megpörölheti a' statustanács tagjait, ha vétkeseknek találja azokat. Efelött sajtótörvényünk van, melly megenged „mindent, a' mi az emri tudalom országába tartozik, írni, 's könyomtatni, mint szinte mindent, mit a' törvény világosan meg nem tilt.“ Továbbá, azt mondja ugyanez, hogy semmi irást sem ítéltetni vétkesnek azon ürügy alatt, mert a' nyilvános ügyeket bírálja, v. ócsárolja, föltevén, hogy a' kifejezések nem becsületsértők, sem káromlók. Én egykori katona 1814ben hagyám a' katonaságot el, 's előbb a' stokholmi Post szerkesztője 's kiadója, azután az Abendblatt szerkesztője lettem, melly lapnak számos olvasója van. 1816ban a' király 800 ftes nyugpénzzel kináltatott meg; 's én elég gyöngye voltam azt elfogadni. Függetlenségemről azonban le nem mondtam. Két év előtt egy cikkelyt irtam e' czim alatt: „Svédország 1809ben és 1821ben.“ A' cikkelyt egy év alatt 3szor nyomtaták ki. Ez irásra a' király azt tudatá velem, hogy, vagy nyomjam el azt, vagy nyugpénzemet vesztsem el. Választásom ez utóbbi vala. — Nekünk Stokholmban egyetlen játékszinünk van, a' király játékszine. — Minthogy azelőtt több játékszinünk volt, 's a' törvény minden monopoliumot tilt, gyakran kértem engedelmet ujnak föllállítására: de kérelmem mindig megtagadtaték. Már most kénytelennek hívém magamat az országos főügyvédnél e' törvénytelen megtagadás végett panaszt tenni; de igen mérsékelt kifejezésekben. Ahozképest, mit alkotmányunk természetéről mondtam, kénytelen voltam e' törvényes szót „király“ használni, hol más országokban „ministerium-ot“ szokás mondani. Ez irás ki nyomtatott, 's fölségbántás vétke vádját vonta rám. E' vétek: „káromló szókban 's irásokban áll a' király, a' királyné, és székörökös ellen.“ — E' törvény mai napig soha sem jött alkalmazásba 's III. Gustav 1777ben rendelést bocsátott ki, mellynél fogva törvényes vádkezdés előtt, mindezen véteket a' király elé kell terjeszteni, 's a' pörre töle engedelmet kérni. Arra számolnak, hogy halálra ítélnék, mire én kegyelmért esedezem majd, 's azután a' halálos büntetés v. számüzésre, v. élttem fogytáig tartó börtönre fog változtatni. Ez az egybegyűlt Rendek szine előtt történik, kik függetlenek, kik több, a' kormány által javasolt, törvényt félrevetettek, és két statustitokost vád alá írtak, mert törvényellenes kir. végzéseket írtak alá. Nyilvánítom tehát, hogy kegyelmért esedezni nem fogok. Stokholm 1834. aprilben. Lindenberg. A.